

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 12483/2025
30.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Миљуш, председника већа, Јасмине Стаменковић, Марине Милановић, Татјане Ђурица и Весне Мاستиловић, чланова већа, у правној ствари тужила АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Бранислава Китановић Башић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Никола Јасика, адвокат из ..., ради утврђивања недостојности за наслеђивање, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1009/25 од 09.04.2025. године, у седници одржаној дана 30.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1009/25 од 09.04.2025. године, као изузетно дозвољеној.

УСВАЈА СЕ ревизија туженог, па се **ПРЕИНАЧАВАЈУ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1009/25 од 09.04.2025. године и пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 1075/23 од 15.10.2024. године и **ПРЕСУЂУЈЕ** тако што се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужила да се утврди да је тужени ВВ, недостојан за наслеђивање и да не може наследити оставитеља ГГ, бив. из ... на основу закона или завештања, нити стећи какву корист из заоставштине оставитеља ГГ, што је тужени дужан признати и трпети, као и да накнади тужилама трошкове поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиље да туженом солидарно плате износ од 440.250,00 динара на име трошкова поступка у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1009/25 од 09.04.2025. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Старој Пазови, Судска јединица у Инђији П 1075/23 од 15.10.2024. године, којом је усвојен тужбени захтев тужила и утврђено да је тужени ВВ недостојан за наслеђивање и да не може наследити оставитеља ГГ, бив. из ..., на основу закона и завештања, нити стећи какву корист из заоставштине оставитеља ГГ, што је тужени дужан признати и трпети и тужени обавезан да тужилама накнади трошкове поступка у износу од 48.725,00

динара са каматом од извршности до исплате. Одбијен је захтев тужиља за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Благовременом ревизијом тужени побија правноснажну другостепену пресуду са позивом на члан 404. ЗПП, због погрешне примене материјалног права, истичући да постоји потреба да се размотре правна питања од општег интереса, у интересу равноправности грађана, односно ради уједначавања судске праксе, а у вези са квалификацијом кривичног дела у погледу кога постоји правноснажна пресуда кривичног суда.

Чланом 404. ЗПП, је прописано да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права. О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија.

Имајући у виду да се у конкретном случају расправља питање недостојности за наслеђивање и испуњености услова у смислу Закона о наслеђивању, те квалификације дела учињеног од стране туженог према наводима тужиља које га чине недостојним за наслеђивање покојног оца, Врховни суд налази да је у општем интересу и у интересу равноправности грађана, да се ово питање размотри, па је одлучено као у изреци под 1, на основу члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. истог закона, Врховни суд је установио да је ревизија туженог основана.

У поступку није учињена битна повреда из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Старој Пазови 3 К бр.170/2016 од 15.06.2016. године која је постала правноснажна 08.02.2017. године, окривљени ВВ, у овој парници тужени, оглашен је кривим за извршено кривично дело насиље у породици из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, те је осуђен на казну затвора у трајању од осам месеци, у коју се има урачунати и време проведено у притвору почев од 04.06.2015. па до 25.09.2015. године. Описане радње које према наводима тужиља чине туженог недостојним за наслеђивање, а због покушаја убиства свог покојног оца, идентичне су радњама описаним у кривичној пресуди као биће кривичног дела из члана 194. став 2. у вези става 1. КЗ, кривичног дела насиље у породици.

У време када је извршено кривично дело насиље у породици, тужени је живео у ... у одвојеној кући, поред родитељске куће, а повод за насилничко понашање био је нестанак струје у домаћинству туженикових родитеља. Тужени је том приликом родитеље малтретирао физички и психички, да би у једном тренутку тужиља ББ, успела да побегне код комшија и позове полицију. Сада пок. ГГ никада није туженом опростио за почињено насиље и они више нису контактирали. Крајем те године тужени се одселио. Покојни ГГ је преминуо 2021. године и тужени није био на његовој сахрани.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови закључују да је тужени недостојан за наслеђивање на основу закона и завештања и за прибављање било какве користи из заоставштине свог пок. оца ГГ, имајући у виду да је тужени покушао убиство оца – оставиоца што га чини недостојним сагласно члану 4. Закона о

наслеђивању. Нижестепени судови сматрају да кривично дело за које је тужени осуђен, кривично дело насиље у породици, у себи конзумира још једно казнено дело против личне слободе, односно да је тужени претњама и довођењем у принудни положај извршио и кривично дело против живота и тела – телесном повредом и покушајем убиства у смислу члана 4. тачка 1. Закона о наслеђивању. Из наведених разлога, усвајају тужбени захтев тужила.

Врховни суд налази да су нижестепени судови погрешно применили материјално право.

Чланом 4. Закона о наслеђивању је утврђено да не може наследити на основу закона или завештања, нити стећи какву корист из завештања, тј. да је недостојан онај који је умишљајно усмртио оставиоца или је то покушавао; онај који је принудом, претњом или преваром навео оставиоца да сачини или опозове завештање или неку његову одредбу или га је у томе спречио; онај који је у намери спречавања оставиоцеве последње воље уништио или сакрио његово завештање или га је фалсификовао; онај ко се теже огрешио о законску обавезу издржавања оставиоца или му је ускратио нужну помоћ. На недостојност, суд пази по службеној дужности.

У конкретном случају тужиле су тужбу засновале на тврдњи да је тужени недостојан за наслеђивање зато што је покушао да усмрти оставиоца из ког разлога нижестепени судови закључују да је испуњен законски услов да се утврди да је тужени недостојан за наслеђивање пок. оца.

Према члану 12. Закона о парничном поступку, када одлука зависи од претходног питања о коме још није донео одлуку суд или други надлежни орган, парнични суд има две могућности: да прекине поступак или да сам реши то питање ако посебним прописима није другачије предвиђено, с тим да одлука парничног суда о претходном питању има правно дејство само у парници у којој је то питање решено.

У конкретном случају одлука о недостојности туженог за наслеђивање зависи од квалификације кривичног дела које је извршено радњама које су описане у тужби и нижестепеним одлукама. О том претходном питању поступак није у току да би се парнични могао прекинути или да би сам парнични суд ово питање решио. О томе је поступак вођен и правноснажно је окончан пресудом кривичног суда којом су исте радње квалификоване као кривично дело насиље у породици за које је тужени оглашен одговорним и осуђен на казну затвора. У таквој ситуацији парнични суд нема овлашћење да сам решава претходно питање, већ је сагласно члану 13. истог закона у погледу постојања кривичног дела и кривичне одговорности учиниоца везан за правноснажну пресуду кривичног суда којом се оптужени оглашава кривим. Посебно имајући у виду да теже кривично дело не може бити садржано у бићу лакшег кривичног дела. Убиство и покушај убиства су тежа кривична дела од кривичног дела насиља у породици.

Следи, да су нижестепени судови погрешно применили материјално право, па је на основу члана 416. ЗПП, одлучено као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима донета је на основу члана 153, 154. и 165. ЗПП, па су тужиле солидарно обавезане да туженом накнаде трошкове првостепеног поступка на име састава тужбе и заступања на два рочишта, трошкове другостепеног поступка за састав жалбе и трошкове ревизијског поступка за састав ревизије и такси на ревизију и одлуку по ревизији које су опредељене. Туженом нису досуђени трошкови на име неопредељених такси у првостепеном и другостепеном поступку.

**Председник већа – судија
Татјана Миљуш, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић